

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งความสนใจไปที่โครงสร้างการจัดการในทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้กำลังเลี้ยงสุกรในปัจจุบัน โดยพิจารณาว่าเกษตรกรจะตัดสินใจลงทุนเลี้ยงสุกรย่อมต้องมีการประเมินเปรียบเทียบระหว่างต้นทุน ตลอดจนอายุของโครงการเลี้ยงสุกร (Cost Stream) กับผลประโยชน์ตลอดอายุโครงการ (Benefit Stream) ด้วยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost – Benefit Analysis : CBA) เป็นการตัดสินใจแบบมีการปรับค่าของเวลา อาศัยตัวชี้วัดความคุ้มค่าของโครงการคือ

2.1.1 อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio : BCR)

เป็นการเปรียบเทียบหาสัดส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์โครงการ (PVB) กับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนระหว่างโครงการ (PVC)

สูตรที่ใช้คำนวณคือ

$$BCR = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{B_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}} \quad \text{หรือ} \quad \frac{PVB}{PVC}$$

เกณฑ์ที่ใช้แสดงถึงความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโครงการคือ $BCR > 1$ (มีค่ามากกว่าหนึ่ง) เนื่องจากเมื่อ $BCR > 1$ แล้ว ก็แสดงว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการจะมีค่ามากกว่าต้นทุนที่เสียไป

2.1.2 อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return หรือ IRR)

คืออัตราที่จะทำให้ผลตอบแทนและค่าให้จ่ายที่ได้คิดลดเป็นค่าในปัจจุบันแล้วเท่ากัน อัตราที่กล่าวถึงจึงเป็นอัตราความสามารถของเงินลงทุนที่จะก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินลงทุนเพื่อการนั้นพอดี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ หาว่าอัตราส่วนลดตัวไหนที่จะทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นศูนย์

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ คือ

IRR คือ r เป็นอัตราผลตอบแทนภายในที่ทำให้

$$\sum_{t=1}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจ เมื่อได้ค่า EIRR ที่สามารถคำนวณเป็นตัวเลขออกมา สามารถนำไปเปรียบเทียบกับค่าเสียโอกาสของทุน (Opportunity Cost of Capital) โดยในกรณีนี้กำหนดไว้เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สินเชื่อบางประเภทที่สถาบันการเงินคิดกับเกษตรกร ถ้า EIRR ที่ได้มีค่าสูงและสูงกว่าค่าเสียโอกาสของทุนก็จะเป็นโครงการลงทุนที่คุ้มค่า แต่ถ้า EIRR ที่ได้ต่ำกว่าค่าเสียโอกาสของทุน ก็จะเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า

โดย B_t = ผลประโยชน์ในปีที่ t
 C_t = ต้นทุนในปีที่ t
 t = เวลาของโครงการที่ 1,2,3... n
 r = อัตราผลตอบแทนภายใน

การทดลองหาค่า r ซึ่งจะทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็น 0 นั้น อาจเป็นเรื่องที่เสียเวลา ในทางปฏิบัติจริงเพื่อช่วยในการคำนวณหา EIRR ได้รวดเร็วขึ้น จะใช้วิธี Interpolation ดังนี้

$$\text{EIRR} = \text{อัตราส่วนลดตัวต่ำ} + \frac{\text{ผลต่างระหว่างอัตราส่วนลดทั้งสอง} \times \text{NPV ที่ใช้อัตราส่วนลดต่ำ}}{\text{ผลต่างของ NPV ที่ใช้อัตราส่วนลดทั้งสอง}}$$

ซึ่งการปฏิบัติไม่ควรเทียบหาอัตราส่วนลดระหว่างอัตราส่วนลดสองค่าที่ห่างเกินกว่า 5 % ขึ้นไป เพราะถ้าห่างกันเกินไปแล้วอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดได้ง่าย และไม่เป็นที่ยอมรับ

2.2 วิธีการศึกษา

2.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่ออธิบายโครงสร้างของการผลิตสุกร และแนวทางแก้ปัญหาหมอลภาวะฟาร์มสุกร โดยมีแหล่งที่มาได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รายงานกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ การลงทุน ค่าใช้จ่าย และรายได้จากการเลี้ยงสุกรในปี 2541 โดยใช้แบบสอบถามจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร จำนวน 121 ราย และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินการปัญหาหมอลพิษจากฟาร์มสุกรของภาครัฐ โดยการสัมภาษณ์ปศุสัตว์อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่วาง กิ่งอำเภอคอยหล่อ อำเภอจอมทอง รวม 5 ราย

2.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามในการสำรวจ จะนำมาวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ในส่วนที่เป็นข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยอาศัยวิธีการสถิติอย่างง่ายในรูป ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถอธิบายถึงสภาพทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิตของการเลี้ยงสุกรคือ ที่ดิน แรงงาน เงินทุนและการดำเนินการบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มสุกรที่ใช้ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลประโยชน์และค่าใช้จ่ายของการเลี้ยงสุกร โดยการหาอัตราผลตอบแทนภายในของการเลี้ยงสุกร (IRR) เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจะสามารถลงทุนเพิ่มในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มสุกร โดยใช้สูตรคำนวณหาค่า r (อัตราผลตอบแทนภายใน) จากการเลี้ยงสุกรดังนี้

$$\sum_{t=1}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

โดย B = ผลประโยชน์ที่ได้รับ ได้แก่

- ค่าจ้างเลี้ยงที่ได้รับจากการเลี้ยงสุกร เนื่องจากศึกษาจากเกษตรกรที่รับจ้างเลี้ยง ดังนั้นรายได้จากการเลี้ยงสุกรคือค่าจ้างที่ได้รับตามสัญญาที่ตกลงกันไว้กับบริษัท โดยพิจารณาจากประสิทธิภาพในการเลี้ยงเช่น การเพิ่มของน้ำหนัก อัตรารอด สุขภาพของสุกรที่เลี้ยง เป็นต้น
- รายได้จากการขายมูลสุกร
- รายได้จากการขายเศษซากอุปกรณ์การเลี้ยง และคาดว่าจะขายได้หากเลิกเลี้ยง

C = ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสุกร ได้แก่

- เงินลงทุนในการสร้างโรงเรือน เช่น ที่ดิน การก่อสร้าง
- เงินลงทุนในส่วนจัดสร้างระบบกำจัดน้ำเสียที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
- เงินลงทุนในส่วนจัดสร้างระบบกำจัดน้ำเสียที่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติม
- ค่าแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร
- ค่าสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา
- ค่าซ่อมแซมโรงเรือน
- ค่าภาษีต่าง ๆ
- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

t = อายุงานของโรงเรือนเลี้ยงสุกรประเมินจากข้อมูลมาตรฐานที่จะศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์

r = อัตราผลตอบแทนภายในที่ต้องการคำนวณหา

ตอนที่ 3 นำเสนอผลการสัมภาษณ์คู่สัวคู่ภรรยาเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อมจากการเลี้ยงสุกรในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์และการจัดการแก้ไขจากภาครัฐ

2.3 การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เฉลิมชนม์ เติศม โนกุลชัย (2538) ทำการศึกษา การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตสุกรแม่พันธุ์ของบริษัทเจริญ โภคภัณฑ์ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวข้องกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรแม่พันธุ์ของบริษัท และศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่าง

ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร กับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตสุกรของเกษตรกร ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะบางประการของการทำฟาร์มสุกรแม่พันธุ์ของบริษัท ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรแม่พันธุ์ของบริษัท จำนวน 50 คน ปัญหาและอุปสรรคในการทำฟาร์มสุกรแม่พันธุ์ของเกษตรกรที่พบคือ 1) ด้านราคาผลผลิต มีปัญหาในเรื่องไม่พอใจราคาสุกรที่ผลิตได้ และบริษัทจ่ายเงินรายได้จากการผลิตสุกรช้าเกินไป 2) กลิ่นจากมูลสุกร เนื่องจากมีปัญหาเรื่องชาวบ้านร้องเรียนว่ามีกลิ่นรบกวนและชาวบ้านมีความประสงค์ให้เลิกเลี้ยงสุกร

ชัยศ อุดมกิจวณิชย์ (2537) ทำการวิเคราะห์เศรษฐกิจของฟาร์มสุกร ในจังหวัดนครปฐม ปีการผลิต 2536 วัตถุประสงค์หลักของการศึกษา เพื่อศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสมสำหรับสุกรในขนาดต่างกัน และศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนทำฟาร์มเลี้ยงสุกรโดยวิธีทางการเงิน โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เกษตรกรในจังหวัดนครปฐมจำนวน 60 ราย และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) จากการศึกษาผลตอบแทนการลงทุนทางการเงิน ณ อัตราคิดลดร้อยละ 13.50 ต่อปี พบว่า โครงการทำฟาร์มสุกรทุกขนาด มีความเป็นไปได้ในการลงทุนในเชิงธุรกิจ แต่เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าว โดยให้ต้นทุนการลงทุนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 15 หรือรายได้ลดลงจากการลงทุนร้อยละ 10 ปรากฏว่าโครงการลงทุนทำฟาร์มสุกรขนาดกลางและขนาดใหญ่ยังมีความเป็นไปได้ในการลงทุน แต่โครงการลงทุนทำฟาร์มสุกรขนาดเล็กไม่สามารถในยอมรับได้ เพราะทำให้ผลตอบแทนทางการเงินต่ำ แสดงได้ว่าการลงทุนทำฟาร์มสุกรขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความสามารถรองรับความเสี่ยงที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุน หรือรายได้ที่ลดลงได้ดีกว่าโครงการการลงทุนทำฟาร์มสุกรขนาดเล็ก

คำริ ลิ้มมหาคุณ(2540) ทำการศึกษาต้นทุน-ผลตอบแทนและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของระบบบริการจ่ายเงินผ่านเครื่องอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้กรณีศึกษาของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จำนวน 9 สาขาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานั้นเป็นข้อมูลอนุกรมเวลาระหว่างปี พ.ศ.2531-2539 ผลการศึกษาพบว่าในการให้บริการจ่ายเงินผ่านเครื่องอัตโนมัติขอ 9 สาขานั้นมีต้นทุนคงที่เท่ากับ 113,038.20 บาทต่อเดือน หรือคิดเป็นต้นทุนในการจ่ายเงินผ่านเครื่องอัตโนมัติเท่ากับ 7.70 บาทต่อรายการ การวิเคราะห์ผลได้พบว่าการนำเงินคงเหลือในบัญชีของลูกค้าไปหาผลประโยชน์ ซึ่งเป็นวิธีสร้างรายได้ให้ธนาคาร สามารถทำรายได้มากกว่ารายได้จากค่าธรรมเนียม โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 78 ของรายได้รวม นอกจากนี้ยังได้ศึกษาผลได้จากการลงทุนพบว่ามีระยะเวลาคืนทุนภายใน 12 ปี 9 เดือน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกเท่ากับ 45.79 ล้านบาท มีอัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่ายเท่ากับ 1.39 นอกเหนือไปจากรายได้ในรูปตัวเงินแล้ว การให้บริการจ่ายเงินผ่านเครื่องอัตโนมัติเป็นบริการที่มีผลได้ในการสร้างภาพพจน์ที่ดี

และสร้างบริการต่อเนื่องให้กับธนาคารด้วย ส่วนการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนนั้นพบว่า ณ ระดับที่ทำให้ธนาคารมีรายได้รวมเท่ากับต้นทุนรวมทั้งหมดที่จ่ายออกไป คือจำนวนรายการที่ผู้ใช้บริการมาถอนเงินจากเครื่องอัตโนมัติเท่ากับ 24,102 รายการต่อเดือนหรือใช้เวลา 4 ปี จึงจะคุ้มทุน แต่ถ้าหากธนาคารนำเงินคงเหลือในบัญชีถูกนำไปหาผลประโยชน์ โดยการปล่อยกู้จะช่วยให้ธนาคารมีรายได้และบรรลุถึงจุดคุ้มทุนได้เร็วมากขึ้น ดังนั้นผลการศึกษานี้สามารถสรุปได้ว่า การลงทุนในธุรกิจให้บริการจ่ายเงินผ่านเครื่องอัตโนมัติของธนาคารเอเซียทั้ง 9 สาขา เป็นธุรกิจที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

ธนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ (2537) ทำการวิเคราะห์ โครงสร้าง พฤติกรรม และผลการดำเนินการทางด้านตลาดสุกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยทำการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตของสุกรของกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรก คือกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย กลุ่มที่สอง คือกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน กลุ่มที่สาม คือกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดกลาง และสามารถผสมอาหารสัตว์เองได้ และกลุ่มสุดท้าย คือกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ โดยมุ่งที่จะเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตสุกรของผู้เลี้ยงสุกร 4 กลุ่มในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน พบว่ากลุ่มผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงที่มีต้นทุนการผลิตสุกรต่ำที่สุดเท่ากับ 1,544.50 บาท / 100 ก.ก. / ตัว เนื่องจากจากผู้เลี้ยงสุกรกลุ่มนี้มีการทำฟาร์มแบบยังชีพโดยใช้รำ เศษอาหารที่เหลือจากครัวเรือน และพืชผักที่หาได้ในท้องถิ่นในการเลี้ยงสุกร สำหรับกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดกลางมีต้นทุนการผลิตสุกรเท่ากับ 2,434.37 บาท / 100 ก.ก. / ตัว ในขณะที่กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่มีต้นทุนการผลิตสุกรเท่ากับ 2,434.37 บาท / 100 ก.ก. / ตัว กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นกลุ่มที่มีต้นทุนการเลี้ยงสุกรสูงที่สุดเท่ากับ 2,471.59 บาท / 100 ก.ก. / ตัว สำหรับการศึกษาวិธีการตลาดในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน พบว่าสุกรที่ใช้บริโภคในสองจังหวัดนั้นมาจากกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรภายในตัวจังหวัดเองสัดส่วนร้อยละ 78.03 มาจากกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ในสัดส่วนร้อยละ 3.90 และส่วนที่เหลือนอกนั้นมาจากจังหวัดอื่นในสัดส่วนร้อยละ 18.07

พิชิต สกุลพรหมณ์ - มงคล โฉมงาม และคณะ (2522) ทำการศึกษาเรื่องการผลิตแก๊สชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ โดยการหมักอินทรีย์วัตถุให้ย่อยสลาย ด้วยจุลินทรีย์ที่ไม่ต้องการอากาศ ถึงปฏิบัติการด้านการเกษตรกรรมรวมทั้งพวกมูลสัตว์เลี้ยง สามารถที่จะกำจัดได้โดยใช้วิธีการย่อยสลายของจุลินทรีย์ชนิดที่ไม่ต้องการอากาศ ซึ่งวิธีดังกล่าวนี้สามารถนำไปใช้เพื่อผลิตแก๊สชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ได้อีกด้วย ในด้านการสุขภาพแล้ว วิธีการดังกล่าวนี้เป็นหนึ่งในหลาย ๆ วิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันอันตรายจากมลภาวะของสิ่งแวดล้อมได้ด้วย ความมุ่งหมายของการศึกษา

- 1) เพื่อหาอัตราส่วนผสมของของเหลวที่เหมาะสม
- 2) เพื่อทำการทดลองผลิตแก๊สชีวภาพจากอินทรีย์วัตถุนิตต่าง ๆ และ
- 3) เพื่อหาคุณค่าของปุ๋ยอินทรีย์ พบว่าแก๊สชีวภาพมีแก๊สมีเทนปะปน

อยู่ด้วยประมาณ 25 – 69% โดยปริมาตร ซึ่งสามารถทำให้เป็นแก๊สเชื้อเพลิงสำหรับหุงต้ม แสงสว่าง การทำความเย็น และใช้เดินเครื่องยนต์ได้ 4) ถึงปฏิภนอุณหภูมิกของเหลวและอากาศก่อนที่ผ่านการย่อยสลายแล้วจะมีคุณค่าของปุ๋ย (N-P-K) สำหรับพืชอยู่ด้วย พบว่าปุ๋ยอินทรีย์ทั้งของเหลวและอากาศก่อนดังกล่าวมีวิตามิน บี12 อยู่จำนวนหนึ่งด้วย 5) แก๊สชีวภาพสามารถผลิตขึ้นได้ภายใน 1 – 3 วันของการหมักด้วยมูลสัตว์เลี้ยง แบบไม่เพิ่มเชื้อจุลินทรีย์ การเพิ่มเชื้อจุลินทรีย์เป็นวิธีการที่ช่วยให้สามารถผลิตแก๊สชีวภาพได้ภายในระยะเวลาที่สั้นลง 6) อุณหภูมิของอากาศในภาคกลางของประเทศไทย มีความเหมาะสมที่จะผลิตแก๊สชีวภาพ พบว่าชุดเครื่องหมักแก๊สชีวภาพที่สร้างไว้บนพื้นดินหรือฝังดินบางส่วนไว้ในดินให้ผลเหมือน ๆ กัน

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ศึกษาถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม โครงการเลี้ยงสุกรย่อมก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ รวมถึงน้ำเสีย อากาศเสีย เสียงดัง และแมลงวันชุกชุม ในการศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจและการเงินของโครงการ จะต้องคำนึงถึงต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ (Environmental Costs) ซึ่งอยู่ในรูปของค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาดูดอกจนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น อันจะส่งผลทำให้ความคุ้มค่าของโครงการเลี้ยงสุกรลดน้อยลงไป อ้างถึงกรณีศึกษา ฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่จะยังมีความคุ้มค่าอยู่ หากต้นทุนรวมของโครงการเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 จากกรณีปกติ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าถ้าต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมมีค่าไม่มีเกินร้อยละ 10 ของต้นทุนรวมของโครงการแล้ว โครงการเลี้ยงสุกรฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่ก็จะยังคงคุ้มค่าต่อการลงทุนต่อไป ในกรณีนี้กรมการเลี้ยงสุกร ถ้าหากรัฐบาลสามารถให้การสนับสนุนต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมได้ ความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจและการเงินของโครงการก็จะดียิ่งขึ้น

2.4 นิยามศัพท์

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปในแนวทางที่ได้กำหนดไว้ จึงมีคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

2.4.1 เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรเจ้าของฟาร์มสุกรที่รับจ้างเลี้ยงสุกร โดยมีได้เลี้ยงสุกรเพื่อจำหน่ายเอง

2.4.2 ฟาร์มสุกรพันธุ์ (Parent Stock Farm) หมายถึงฟาร์มสุกรที่ประกอบการเลี้ยงสุกรแม่พันธุ์ เพื่อทำการผลิตลูกสุกร ซึ่งจะส่งไปเลี้ยงต่อยังฟาร์มสุกรขุน

2.4.3 ฟาร์มสุกรขุน (Fattening Pig Farm) หมายถึงฟาร์มสุกรที่ประกอบการเลี้ยงสุกรพันธุ์ เนื้อเน้นการเจริญเติบโต เป็นสินค้าเพื่อการบริโภคต่อไป

2.4.4 ผลตอบแทนการเลี้ยง หมายถึง ค่าจ้างเลี้ยงสุกรที่กำหนดในสัญญาจ้างเลี้ยงระหว่าง
เกษตรกรกับบริษัทผู้ว่าจ้าง ซึ่งมีอัตราค่าจ้างที่แตกต่างกันสำหรับการเลี้ยงสุกรพันธุ์
และสุกรขุน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University